

Toespraak start Jubeljaar 275 jaar genie, kolonel bas van den Berg, 09 januari 2023

Vorige week zondag, op nieuwjaarsdag, hebben velen de scheurkalender van het Regiment Genietroepen in gebruik genomen. Hij hangt op de wc, ligt op de werkplek of prijkt ergens anders, maar elke dag in 2023 wordt de gebruiker herinnerd aan het 275-jarig bestaan van het mooiste, oudste en beste regiment van de landmacht.

Maar hoe is dit regiment ontstaan? We reizen even terug in de tijd. Aan het eind van de zeventiende, begin van de achttiende eeuw, werden er vele veldslagen uitgevochten door de toenmalige Republiek der Verenigde Nederlanden en de Fransen. In die veldslagen speelden de zogenaamde mineurs en sappeurs een belangrijke rol. Wat hun rol was hoef ik hier niet uit te leggen.

Aan het begin van het jaar 1747 vielen de Fransen wederom aan. In korte tijd veroverden ze Zeeuws-Vlaanderen en binnen enkele maanden stonden ze voor de poorten van Bergen op Zoom; de stad viel snel. Franse en Nederlandse mineurs en sappeurs vochten er een bittere strijd. Omdat de Nederlandse genisten sterk in de minderheid waren, moesten ze zich uiteindelijk gewonnen geven.

Het desastreuze verloop van de strijd bracht in de Republiek veel commotie teweeg, wat ertoe leidde dat de Staten-Generaal prins Willem IV van Oranje tot opperbevelhebber van het leger benoemden. Deze stelde direct orde op zaken en gaf kolonel De Torcy, Baron van Breda, opdracht om het Regiment Mineurs en Sappeurs op te richten; en zo geschiedde. Op 15 mei 1748 werd het regiment formeel opgenomen in het leger van de Nederlanden. Het had een sterkte van 600 man en was verdeeld over 4 compagnieën, waarvan er 2 in Maastricht en 2 in Breda waren gelegerd.

Naast het Regiment Mineurs en Sappeurs kreeg het Staatse leger vanaf december 1748 ook nog de beschikking over een pontonnierscompagnie; een eenheid die zich bezighield met het slaan van bruggen in ons waterrijke land. Bovendien werd het Korps Ingenieurs opgericht, een eenheid die was belast met

het ontwerpen van fortificaties, het opstellen van bestekken en het toezicht houden bij de bouw ervan.

Op basis van deze drie organisaties heeft de hedendaagse genie zich in de afgelopen 275 jaar ontwikkeld.

Voor wie graag een uitgebreide reis door die 275 jaar wil maken, ik zal dat in deze toespraak niet doen! Er komt namelijk een boek ter ere van deze bijzondere verjaardag, en op de website defensie.nl kunt u de historische canon van het Regiment Genietroepen lezen.

Vandaag de dag zijn ruim 2600 mannen en vrouwen werkzaam bij genie, en dat is nog exclusief een groot aantal vrijwilligers en (genie)reservisten. De totale geniecapaciteit bestaat uit drie bataljons, een luchtmobiele geniecompagnie en een opleidings- en trainingseenheid. De eenheden zijn organiek ingedeeld bij brigades, maar behoren tegelijkertijd bij het Regiment Genietroepen. Dat gaat vandaag de dag verder dan traditiehandhaving; tegenwoordig is het instituut regiment weer springlevend en van groot belang voor Defensie. Dat geldt niet alleen voor het Regiment Genietroepen maar voor alle regimenten van de Landmacht.

Ons regiment vormt het kader waarbinnen elke genist zich verbonden weet en waarbinnen een enorme kameraadschap heerst. Daarenboven het is een informeel en formeel netwerk voor de uitwisseling van vakkennis en *lessons learned*. De huidige regimentscommandant is tevens kennisadviseur voor de CDS en C-LAS op het gebied van Military Engineering, CBRN en Explosieven. Daarmee wordt de waarde van het Regiment Genietroepen voor het vakmanschap en het moreel van de landmacht weer op waarde geschat.

Maar wat typeert ons genisten dan?

De krijgsmacht strijdt voor een wereld waarin mensen in vrijheid en veiligheid kunnen leven. De genie ondersteunt de eenheden van die krijgsmacht door het banen van de weg. Want overal ter wereld, onder alle omstandigheden, zorgen wij dat de eigen troepen vrij kunnen bewegen, hinderen wij de beweging van de tegenstander, bieden wij bescherming en zorgen wij voor leefbaarheid op

plekken waar de krijgsmacht wordt ingezet. Alles met lichte en zware middelen, en alles met veel technische kennis en improvisatievermogen.

Wij zijn vakkundig, efficiënt, breed inzetbaar, en gebruiken onze talenten om opdrachten te volbrengen in binnen- en buitenland.

Wij zijn gevechtsondersteuners. Wij verbinden oevers door het slaan van bruggen en het leggen van pontons. Wij bouwen en herstellen wegen, zodat deze bruikbaar blijven voor eigen troepen. Wij ruimen mijnen en hindernissen, zodat de eigen gevechtseenheden verder kunnen met hun gevecht. Maar ook vernietigen wij de bruggen waar de tegenstander gebruik van kan maken en bouwen wij hindernissen om de vijand stoppen. Wij bouwen kampementen, slaan waterbronnen in droge gebieden en beschermen de eigen troepen tegen granaten en giftige gassen.

Kortom: wij zijn denkers én doeners. Fysiek goed getraind en mentaal ijzersterk. Dit is noodzakelijk om in elk gebied, in complexe en onder gevaarlijke omstandigheden, een verscheidenheid aan taken uit te kunnen voeren. De opdracht staat centraal. Daarom werken wij altijd samen, vertrouwen wij blindelings op elkaar, weten wij van aanpakken, bezitten wij grote technische kennis, zijn doortastend, lossen problemen op en zorgen voor elkaar en voor anderen.

Wij zijn op iedere plek ter wereld, ongeacht de omstandigheden, inzetbaar. 24 uur per dag, 7 dagen in de week, 365 dagen van het jaar, om te zorgen voor een wereld waarin mensen in vrijheid en veiligheid kunnen leven. Maar bovenal staat de genie gelijk aan kameraadschap.

Wij zijn de genie en op de genie kun je bouwen.

Nog even naar die scheurkalender. Omdat die niet voor iedereen beschikbaar is, ondanks een oplage van 5500 stuks, hebben we er voor gezorgd dat we de rest van de wereld, elke dag van dit Jubeljaar, kunnen laten weten dat we het oudste regiment van de landmacht en maar liefst 275 jaar jong zijn!

Uitreiken aan commandanten en adjudanten

Naast de kalender en het mouwembleem staan heel veel activiteiten in het teken van ons 275-jarig bestaan; 43 in totaal. Zo wordt onder andere ons museum wordt opnieuw ingericht en er komen er tentoonstellingen in het Nationaal Militair Museum in Soesterberg en in Bronbeek. Rond onze verjaardag organiseren we hier in Vught een familiedag en de Wapendag, en in het najaar houden we een groots regimentsdiner in Ahoy.

Tijdens de Nationale Veteranendag willen we met een detachement van 275 genieveteranen deelnemen en ook tijdens de Nijmeegse 4Daagse zullen we aandacht besteden aan onze bijzondere verjaardag. Houd voor alle details de website van het regiment in de gaten.

Ik wens jullie een fantastisch Jubeljaar.

Samen banen we de weg. Sodeju!